Πίνακας Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής Ε.Ε.), έχει θεσπίσει τα Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα, σύμφωνα με τα οποία, παρέχει ευεργετική δασμολογική μεταχείριση (μειωμένο ή μηδενικό δασμό), σε εμπορεύματα ορισμένων Τρίτων Χωρών. Για το λόγο αυτό έχει συνάψει τις λεγόμενες **Προτιμησιακές Συμφωνίες** σύμφωνα με τις οποίες η προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση παρέχεται είτε μονομερώς είτε σε αμοιβαία βάση.

Η Ε.Ε. παρέχει επίσης μονομερώς δασμολογικές προτιμήσεις σε ορισμένες υπό ανάπτυξη χώρες ή ομάδες χωρών, τα λεγόμενα Α**υτόνομα Καθεστώτα**, τα οποία στηρίζονται σε κανονισμούς ή αποφάσεις.

Επίσης η Ε.Ε. έχει συνάψει με ορισμένες τρίτες χώρες **Τελωνειακές Ενώσεις** βάσει των οποίων, η διακίνηση των εμπορευμάτων στηρίζεται στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και όχι σε κανόνες καταγωγής.

Προκειμένου ένα εμπόρευμα να τύχει προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης πρέπει να προσκομισθεί στο Τελωνείο το προβλεπόμενο από την εκάστοτε Προτιμησιακή Συμφωνία αποδεικτικό καταγωγής.

Τα αποδεικτικά καταγωγής είναι: α) τα πιστοποιητικά EUR. 1,EUR-MED, FORM A, καθώς και β) Δήλωση Τιμολογίου, Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED, Δήλωση Καταγωγής.

Οι Δηλώσεις Τιμολογίου αποτελούν την απλοποιημένη διαδικασία απόδειξης της Προτιμησιακής Καταγωγής. Στην περίπτωση αυτή γίνεται σύνταξη δήλωσης από το εξαγωγέα στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο.

- Για αποστολή προϊόντων με αξία έως 6.000 Ευρώ οποιοσδήποτε εξαγωγέας μπορεί να συντάξει δήλωση.
- Για αξία μεγαλύτερη των 6.000 Ευρώ πρέπει ο εξαγωγέας, για να μπορεί να συντάξει Δήλωση, να έχει πάρει άδεια «Εγκεκριμένου Εξαγωγέα». σύμφωνα με την Δ17Γ 5005477 ΕΞ2012 / 03-02-12 Α.Υ.Ο. - ΦΕΚ 588/Β΄/05-03-2012.
- Το όριο των 6.000 Ευρώ ισχύει σε όλες τις Συμφωνίες που προβλέπουν την απλοποιημένη Διαδικασία, εκτός από τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη που το όριο είναι 10.000 Ευρώ.

Από 01-01-2017 έχει τεθεί σε λειτουργία το Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων – REX και το προβλεπόμενο αποδεικτικό καταγωγής είναι η Βεβαίωση Καταγωγής

Για την Τελωνειακή Ένωση Ε.Ε.-Τουρκίας το προβλεπόμενο πιστοποιητικό είναι το A.TR.

Στον παρακάτω πίνακα περιλαμβάνονται πληροφορίες για τα Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα ανά γεωγραφική ζώνη και συγκεκριμένα οι ζώνες περιλαμβάνουν :

1. Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης
2. Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων
3. Προτιμησιακές Συμφωνίες Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης
4. Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Βορείου, Κεντρικής & Νοτίου Αμερικής
5. Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Αφρικής, Καραϊβικής & Ειρηνικού
6. Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Ασίας
7. Άλλες Συμφωνίες
8. Αυτόνομα Καθεστώτα

Οι στήλες του πίνακα περιλαμβάνουν:

Στην πρώτη στήλη του πίνακα περιλαμβάνεται το είδος της Προτιμησιακής Συμφωνίας που έχει συνάψει η Ε.Ε. με κάθε χώρα ή ο αντίστοιχος Κανονισμός, αλφαβητική κωδικοποίηση της χώρας (ISO alpha 2),το τεύχος L ή C της Επίσημης Εφημερίδας της Ε.Ε στο οποίο έχει δημοσιευθεί η Προτιμησιακή Συμφωνία, καθώς και η ένδειξη για το αν το καθεστώς είναι αμοιβαίας ή μονομερούς παροχής.

Στη δεύτερη στήλη του πίνακα περιλαμβάνεται το πρωτόκολλο καταγωγής. Βάσει των κανόνων του πρωτοκόλλου προσδιορίζεται η καταγωγή των εμπορευμάτων.

Στην τρίτη στήλη του πίνακα αναφέρονται τα αποδεικτικά καταγωγής κατά περίπτωση (Πιστοποιητικό ή Δήλωση Τιμολογίου κ.λ.π.), το είδος της σώρευσης καθώς και σε ποιες συμφωνίες εφαρμόζεται ο κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (NO DRAWBACK).

Ο κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (NO DRAWBACK) απαγορεύει τη δυνατότητα επιστροφής δασμών ή απαλλαγής από δασμούς **οποιουδήποτε είδους**, για τις μη καταγόμενες ύλες, που χρησιμοποιούνται για

την κατασκευή προϊόντων καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις οποίες εκδίδεται ή συντάσσεται αποδεικτικό καταγωγής.

Για διευκόλυνση της εφαρμογής των Προτιμησιακών Καθεστώτων έχουν εκδοθεί για ορισμένες Συμφωνίες και Επεξηγηματικές Σημειώσεις: σχετικά με τα Πανευρωμεσογειακά πρωτόκολλα, μπορείτε να συμβουλευθείτε και την Επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. Τεύχος C83/17-04-2007, σχετικά με την Χιλή την Επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. Τεύχος C321/31-12-2003 και σχετικά με το Μεξικό την Επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. Τεύχος C40/14-02-2004 και C56/05-03-2005.

Το υποσύστημα διαχείρισης δασμολογίου (TARIC), το οποίο λειτουργεί στα πλαίσια του icisnet και διαλειτουργεί με το υποσύστημα εισαγωγών - εξαγωγών, έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε να παρέχει στους χρήστες τη μέγιστη δυνατή πληροφόρηση αναφορικά με την ονοματολογία εμπορευμάτων καθώς και τα μέτρα που εφαρμόζονται για κάθε κωδικό εμπορεύματος. Στην επιλογή «μέτρα», με την εισαγωγή συγκεκριμένου κωδικού εμπορεύματος στο πεδίο αναζήτησης από το χρήστη, εμφανίζονται όλα τα μέτρα που είναι συνδεδεμένα με τον κωδικό αυτό και μεταξύ αυτών και η κοινοτική προτίμηση.

Επίσης, στην πλατφόρμα Access2Markets στην ιστοσελίδα της Ε. Επιτροπής στην ακόλουθη διαδρομή: **https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home**, οι φορείς έχουν την δυνατότητα να λαμβάνουν τις πληροφορίες που χρειάζονται όταν κάνουν συναλλαγές με Τρίτες Χώρες όπως, κανόνες καταγωγής, μέτρα εξαγωγής, στατιστικά στοιχεία, εμπορικά μέτρα κλπ. Δίνονται επίσης πληροφορίες για τις εμπορικές συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αξιοποίησή τους προς όφελος των φορέων κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή των εμπορευμάτων.

Ένα χρήσιμο εργαλείο για την καταγωγή είναι το **ROSA (Rule of Origin Self-Assessment)**, το οποίο είναι ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης των κανόνων καταγωγής που διατίθεται στην πλατφόρμα Access2Markets της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ακόλουθη διαδρομή:
https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/presenting-rosa , και που επιτρέπει στους εξαγωγείς να ελέγχουν εάν τα προϊόντα τους συμμορφώνονται με τους σχετικούς κανόνες καταγωγής και, επομένως, πληρούν τις προϋποθέσεις για προτιμησιακή μεταχείριση βάσει των ΣΕΣ (Συμφωνιών Ελεύθερων Συναλλαγών) της ΕΕ. Παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τα αποδεικτικά καταγωγής που πρέπει να συνταχθούν, προκειμένου να αποκτηθεί δασμολογική προτίμηση. Είναι στην αγγλική γλώσσα, ωστόσο, βρίσκεται στη διαδικασία μετάφρασης σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ. Το ROSA είναι διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ για το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιαπωνία, το ΣΓΠ και τις χώρες της Πανευρωμεσογειακής Σύμβασης.

-Εν αναμονή της δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μίας **ενημερωμένης Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης**, οι εκπρόσωποι μπορούν κάθε φορά να βρουν ένα επικαιροποιημένο αρχείο Ανακοίνωσης σχετικά με τις δυνατότητες σώρευσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της περιφερειακής σύμβασης στον ιστότοπο της Γενικής Διεύθυνσης TAXUD, στην ενότητα «**Μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν μεταξύ 01.01.2025 και 31.12.2025 στην περιοχή ΠΕΜ - Transitional provisions applicable between 01.01.2025 and 31.12.2025 in the PEM area**», στην τελευταία πρόταση που αναφέρει: «Pending the publication in the OJ of the updated Commission Notice, please consult an advanced copy». Επιλέγοντας το "**advanced copy**" θα σας εμφανιστεί η τελευταία ενημερωμένη έκδοση της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης, που πιθανό δεν έχει κοινοποιηθεί.Επειδή οι πληροφορίες που περιέχονται στον ανωτέρω ιστότοπο της ΓΔ TAXUD ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο μέχρι να ολοκληρωθούν οι αντίστοιχες δημοσιεύσεις στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προτείνεται οι οικονομικοί φορείς να επισκέπτονται τακτικά τον εν λόγω ιστότοπο ώστε να έχουν επικαιροποιημένη και ολοκληρωμένη εικόνα για τις δυνατότητες διαγώνιας σώρευσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της περιφερειακής Σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής.
-Επίσης, στον ιστότοπο της Γενικής Διεύθυνσης TAXUD, στην ενότητα «Τελευταία νέα», στην πρώτη παράγραφο αναφέρει «Νέες δυνατότητες διαγώνιας σώρευσης», όπου παρατίθεται η πιο πρόσφατα επικαιροποιημένη Ανακοίνωση – MATRIX.

Πίνακας Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Αιγύπτου (ΕG)**. L 304/30-09-2004. Αμοιβαίας παροχής. Εν αναμονή της ολοκλήρωσης των εσωτερικών διαδικασιών επικύρωσης της αναθεωρημένης Σύμβασης ΠΕΜ (R), η Αίγυπτος εφαρμόζει τους αναθεωρημένους κανόνες (REVISED RULES) βάσει προσωρινών εθνικών μέτρων. Οι Αιγυπτιακές Αρχές απαιτούν τα αποδεικτικά καταγωγής που συνοδεύουν τις εξαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναφέρουν ρητά την εφαρμογή των αναθεωρημένων κανόνων. **Καθεστώς R/T:** με το γράμμα «R» σημειώνεται η ύπαρξη συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ 2 εταίρων, η οποία περιέχει κανόνες καταγωγής που επιτρέπουν τη σώρευση βάσει των κανόνων του 2023, ενώ στην περίπτωση εταίρων που εφαρμόζουν τους μεταβατικούς κανόνες, προστίθεται το γράμμα «Τ».	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα Ι και ΙΙ της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013 Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Αποφ. αριθ. 1/2015 (L 334/22-12-2015). -Επίκειται Απόφαση για δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση , εν αναμονή της ολοκλήρωσης των εσωτερικών διαδικασιών επικύρωσης της αναθεωρημένης Σύμβασης ΠΕΜ. **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου). - Κατ' εφαρμογή της αρχής της διαπερατότητας που προβλέπεται από τους μεταβατικούς κανόνες, τα υλικά που κατάγονται σύμφωνα με τους παλαιούς κανόνες και εισάγονται στην Αίγυπτο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαγώνια σώρευση βάσει των μεταβατικών κανόνων κατά την εξαγωγή στην ΕΕ ως τελικό προορισμό των εμπορευμάτων. **ΣΗΜΕΙΩΣΗ:**

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	Η Επιτροπή συνιστά τα αποδεικτικά καταγωγής που εκδίδονται ή συντάσσονται για **εξαγωγές προς την Αίγυπτο να περιλαμβάνουν τη δήλωση «REVISED RULES»** (στη θέση 7 αν πρόκειται για EUR.1 ή στο τέλος του κειμένου αν πρόκειται για δήλωση καταγωγής), που σημαίνει απόκτηση καταγωγής που προβλέπεται σύμφωνα με τους αναθεωρημένους κανόνες καταγωγής, προκειμένου να επωφελούνται από προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση. Σε περίπτωση που τα αποδεικτικά καταγωγής χωρίς την εν λόγω δήλωση **έχουν απορριφθεί στην Αίγυπτο**, μπορούν να εκδοθούν αναδρομικά αρκεί να φέρουν την ένδειξη «REVISED RULES» (στη θέση 7 αν πρόκειται για EUR.1 ή στο τέλος του κειμένου αν πρόκειται για δήλωση καταγωγής). Τα εν λόγω αποδεικτικά θα γίνονται δεκτά από τις Αιγυπτιακές Αρχές σύμφωνα με τα ισχύοντα προσωρινά εθνικά μέτρα. Τα αποδεικτικά καταγωγής που εκδίδονται ή **συντάσσονται στην Αίγυπτο για εξαγωγές προς την ΕΕ θα συνεχίσουν να περιλαμβάνουν τη δήλωση**

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
		«TRANSITIONAL RULES» (στη θέση 7 αν πρόκειται για EUR.1 ή στο τέλος του κειμένου αν πρόκειται για δήλωση καταγωγής) που σημαίνει απόκτηση καταγωγής που προβλέπεται σύμφωνα με τους μεταβατικούς κανόνες καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ Ε.Κ.-**Αλγερίας (DZ)** L 265/10-10-2005. Αμοιβαίας παροχής. **ΚΑΘΕΣΤΩΣ C:** Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν μεταξύ τους, τους κανόνες του 2012 ή τα παλαιά πρωτόκολλα ΠΕΜ. Αυτό το καθεστώς αντιπροσωπεύει τα συμβαλλόμενα μέρη που εξακολουθούν να εφαρμόζουν τους κανόνες του 2012 ή τα παλιά πρωτόκολλα ΠΕΜ σύμφωνα με τα υπάρχοντα διμερή πρωτόκολλά τους. Η διαγώνια σώρευση θα είναι δυνατή μόνο με βάση τους κανόνες του 2012.	Πρωτόκολλο Νο 6 της Απόφασης αριθ. 2/2007 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Αλγερίας, L 297/15-11-2007.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου ή EUR-MED ή Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED. -Διμερής, Διαγώνια Σώρευση και Πλήρης Σώρευση. -Κανόνας απαγόρευσης επιστρ. δασμών (άρθρο 15).
Συμφωνία Ε.Κ.-**Ελβετίας (CH)** (Αγροτικά προϊόντα). L 114/30-04-2002. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για τους Πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 2/2016 (L 23/29-01-2016). - Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 2/2021 ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΕΛΒΕΤΙΑΣ έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 της Συμφωνίας Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). -Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).
Συμφωνία Ε.Κ. - **Ελβετίας (CH)** (Βιομηχανικά προϊόντα). L 300/31-12-1972. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα Ι και ΙΙ της Περιφερειακής Σύμβασης για τους πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 2/2016 (L 23/29-01-2016). - Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 2/2021 ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΕΛΒΕΤΙΑΣ έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 της Συμφωνίας Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	διοικητικής (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). -Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).
Συμφωνία για τον **Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο** (Ε.Ε.,Νορβηγία , Ισλανδία και Λιχτενστάιν). L 1/03-01-1994. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 4 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 71/2015, L 129/19-05-2016. -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 163/2022 της ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΕΟΧ έγινε τροποποίηση του πρωτοκόλλου 4 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τους κανόνες καταγωγής (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με: -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). - Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Ιορδανίας (JO).** L 129/15-05-2002. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για τους Πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, όπως τροποποιήθηκε τελευταία και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση αριθ. 1/2021 (L164/10-05-2021). -Τροποποίηση με την Απόφαση 1/2016 της Επιτροπής Σύνδεσης ΕΕ – Ιορδανίας (L233/30-08-2016). -Τροποποίηση με την Απόφαση 1/2018 της Επιτροπής Σύνδεσης ΕΕ – Ιορδανίας (L9/11.01.2019). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας ΕΕ – Ιορδανίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). -Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Ε.Κ.-**Ισλανδίας (IS).** L 301/31-12-1972. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για τους Πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 1/2016 (L 72/17-03-2016). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου αριθ. 3 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). -Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Ισραήλ (IL).** L 147/21-06-2000. Τροποποίηση με την Αποφ. 2013/66/ΕΕ του Συμβουλίου, L 31/31-01-2013. Συμβουλευθείτε επίσης την Ανακοίνωση προς τους εισαγωγείς στην Πύλη του ICISnet Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 4 της Απόφασης αριθ. 2/2005 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ, L 20/24-01-2006. Έγινε τροποποίηση του πρωτοκόλλου της Συμφωνίας δηλαδή δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση με την Απόφαση του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ που αναμένεται να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Λιβάνου (LB).** L 143/30-05-2006. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 4 της Απόφασης 2006/356/ΕΚ του Συμβουλίου, L 143/30-05-2006.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής Σώρευση. -Κανόνας απαγόρευσης επιστρ. δασμών (άρθρο 15).
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Μαρόκου (ΜΑ),** Απόφ.2000/204/ΕΚ, L 70/18-03-2000. Αμοιβαίας παροχής.	-Πρωτόκολλο Νο 4 της Απόφασης αριθ.2/2005 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου, L 336/21-12-2005. -Τροποποίηση με την Απόφαση αριθ. 1/2011 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου, L 141/27-05-2011 (Πίνακας των επεξεργασιών ή μεταποιήσεων οι οποίες απαιτείται να διενεργούνται επί μη καταγόμενων υλών προκειμένου το καταγόμενο προϊόν να αποκτήσει χαρακτήρα καταγωγής). -Τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ ΕΕ – Μαρόκου με την Απόφαση αριθ.2022/2025 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ- Μαρόκου για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου (L /3-10-2025). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 1/2025 του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ–ΜΑΡΟΚΟΥ, έγινε τροποποίηση του πρωτοκόλλου αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-ΜΑΡΟΚΟΥ, για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου). **ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** *-Η Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν να εφαρμόσουν εναλλακτικό σύνολο κανόνων καταγωγής βασιζόμενων σε εκείνους της τροποποιημένης σύμβασης, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν διμερώς ως εναλλακτικοί κανόνες καταγωγής αντί των κανόνων που προβλέπονται στη σύμβαση* ***έως τις 31***

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). - Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	***Δεκεμβρίου 2027*** *(ή έως ότου η σύμβαση, όπως τροποποιήθηκε τελευταία και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημοσιευθεί στην επίσημη εφημερίδα του Μαρόκου).* ***Τα πιστοποιητικα κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 πρέπει να περιλαμβάνουν στα αγγλικά την ένδειξη "REVISED RULES" στη θέση 7, και στο τέλος του κειμένου των δηλώσεων καταγωγής πρέπει να αναγράφεται στα αγγλικά η ένδειξη "REVISED RULES".***

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Ε.Κ.-**Νορβηγίας(ΝΟ).** L 171/27-06-1973. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα Ι και ΙΙ της Περιφερειακής Σύμβασης για τους Πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 1/2016 (L 72/17-03-2016). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου αριθ. 3 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ευρωμεσογειακή Ενδιάμεση Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-**Οργάνωσης για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης (ΟΑΠ) εξ ονόματος της Παλαισ. Αρχής της Δυτ. Όχθης και Λωρίδας της Γάζας (PS)**. L 187/16-07-1997. Αμοιβαίας παροχής. Εν αναμονή της επικύρωσης της αναθεωρημένης Σύμβασης, η Παλαιστίνη θα εξάγει στην ΕΕ βάσει των μεταβατικών κανόνων που προβλέπονται στην αντίστοιχη διμερή συμφωνία με την ΕΕ. **Καθεστώς R/T:** Με το γράμμα «R» σημειώνεται η ύπαρξη συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ 2 εταίρων, η οποία περιέχει κανόνες καταγωγής που επιτρέπουν τη σώρευση βάσει των κανόνων του 2023, ενώ στην περίπτωση εταίρων που εφαρμόζουν τους μεταβατικούς κανόνες, προστίθεται το γράμμα «Τ».	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα Ι και ΙΙ της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής , L 54/26-02-2013 . Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 1/2016 (L 205/30-07-2016). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 της ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΟΑΠ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας ΕΕ-ΟΑΠ σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση), ωστόσο, αναμένεται η ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών επικύρωσης της αναθεωρημένης Σύμβασης ΠΕΜ. **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου). - Κατ' εφαρμογή της αρχής της διαπερατότητας που προβλέπεται από τους μεταβατικούς κανόνες, τα υλικά που κατάγονται σύμφωνα με τους παλαιούς κανόνες και εισάγονται στην Παλαιστίνη, μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαγώνια σώρευση βάσει των μεταβατικών κανόνων κατά την εξαγωγή στην ΕΕ ως τελικό προορισμό των εμπορευμάτων. **ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Η Επιτροπή συνιστά τα αποδεικτικά καταγωγής που

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	**εκδίδονται ή συντάσσονται για εξαγωγές προς την Παλαιστίνη να περιλαμβάνουν τη δήλωση «REVISED RULES» (στη θέση 7 αν πρόκειται για EUR.1 ή στο τέλος του κειμένου αν πρόκειται για δήλωση καταγωγής),** που σημαίνει απόκτηση καταγωγής που προβλέπεται σύμφωνα με τους αναθεωρημένους κανόνες καταγωγής, προκειμένου να επωφελούνται από προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση. Τα **αποδεικτικά καταγωγής που εκδίδονται ή συντάσσονται στην Παλαιστίνη για εξαγωγές προς την ΕΕ θα συνεχίσουν να περιλαμβάνουν τη δήλωση «TRANSITIONAL RULES» (στη θέση 7 αν πρόκειται για EUR.1 ή στο τέλος του κειμένου αν πρόκειται για δήλωση καταγωγής)** που σημαίνει απόκτηση καταγωγής που προβλέπεται σύμφωνα με τους μεταβατικούς κανόνες καταγωγής.

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία **Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) – Τουρκίας (TR)**. L 227/07-09-1996. Αμοιβαίας παροχής. Λίστα καλυπτόμενων προϊόντων	Πρωτόκολλο Νο 1 της Απόφασης 1/2009 της Μεικτής Επιτροπής που συστάθηκε βάσει της Συμφωνίας μεταξύ της Ε.Κ.Α.Χ. και της Τουρκικής Δημοκρατίας, L 143/06-06-2009. -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2025 της ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΕ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 1 αυτής για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). - Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Απόφαση 1/2006 της Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας **Ε.Κ.-Τουρκίας (TR).** **(Τελωνειακή Ένωση** για Βιομηχανικά και Μεταποιημένα Γεωργικά προϊόντα) . L 265/26-09-2006. Αμοιβαίας παροχής.	Απόφαση αριθ.1/95 του Συμβουλίου Σύν Τουρκίας της 22-12-1995 για την Εφαρμογή της οριστικής φάσης της Τελωνειακής Ένωσης ,L 35/13-02-1996 Απόφαση 1/2006 της Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας Ε.Κ. – Τουρκίας της 26-07-2006, L 265/26-09-2006. Διορθωτικό στην Απόφαση 1/2006, L 267/27-09-2006.	-Πιστοποιητικό Κυκλοφορίας Εμπορευμάτων Α.TR. -Διμερής, Διαγώνια Σώρευση. Κανόνας απαγόρευσης επιστρ. δασμών (άρθρο 3 της Απόφασης αριθ.1/95 Του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΚ-Τουρκίας, L 35/13-02-1996).
Απόφαση 1/98 του Συμβουλίου Σύνδεσης **Ε.Κ. – Τουρκίας (TR),** περί του καθεστώτος εμπορίας **γεωργικών προϊόντων**. L 86/20-03-1998. Αμοιβαίας παροχής. Λίστα καλυπτόμενων προϊόντων	Απόφαση 3/2006 του Συμβουλίου Σύνδεσης Ε.Κ. – Τουρκίας, της 19/12/2006, για την τροποποίηση του Πρωτοκόλλου 3 της Απόφασης 1/98 του Συμβουλίου Σύνδεσης Ε.Κ. – Τουρκίας, περί του καθεστώτος εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Έγινε τροποποίηση του πρωτοκόλλου της Συμφωνίας δηλαδή δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση με την Απόφαση του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΚ - Τουρκίας *που αναμένεται να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.* **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	
Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης **Ε.Ε.-Τυνησίας (ΤΝ).** L 97/30-03-1998. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 4 της Απόφασης αριθ. 1/2006 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Τυνησίας, L 260/21-09-2006. -Έγινε τροποποίηση του πρωτοκόλλου της Συμφωνίας δηλαδή δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση με την Απόφαση του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ – Τυνησίας *που αναμένεται να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.* **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που	**ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΕΜ (L 54/26-02-2013)** - EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	
Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ της ΕΟΚ και της **Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας (SY).** L 269/27-09-1978. Μονομερούς παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2216/78 του Συμβουλίου, L 269/27-09-1978.	-EUR 1. -Διμερής Σώρευση. -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.
Συμφωνία **ΕΚ/Δανίας-Φερόων Νήσων (FO).** L 53/22-02-1997. Οι Φερόε Νήσοι συμμετέχουν στην Πανευρωμεσογειακή Ζώνη. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής , L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Αποφ. αριθ. 1/2015 (L 134/30-05-2015). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚ/ΔΑΝΙΑΣ-ΦΕΡΟΩΝ ΝΗΣΩΝ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). -Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ **Ε.Κ. – Αλβανίας (AL).** L 107/28-04-2009. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής , L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Αποφ. αριθ. 1/2015 (L 129/27 -05-2015). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ–ΑΛΒΑΝΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 4 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I).

	λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	
Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης **Ε.Κ.–Βοσνίας-Ερζεγοβίνης (ΒΑ).** L 164/30-06-2015. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση 1/2016 (L22/27-01-2017). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2023 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ – ΒΟΣΝΙΑΣ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ, έγινε η αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 2 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να διατάξεις στις τροποποιήσεις της συμπεριληφθούν μεταβατικές περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

	πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	
Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Ενδιάμεση Συμφωνία για το εμπόριο και τα εμπορικά θέματα **Ε.Κ.– Μαυροβουνίου (ΜΕ).** L 108/29-04/2010. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 3 της Απόφασης 2010/224/ΕΕ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, L 108/29-04/2010. Αντικατάσταση του παραπάνω αναφερόμενου πρωτοκόλλου με το προσάρτημα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ. αριθ. 1/2014 (L 28/04-02-2015). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2022 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ–ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ Ε.Ε. – **Βόρεια Μακεδονία (ΜΚ).** L 84/20-03-2004. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση 1/2016 (L293/28-10-2016) -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 4 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ ΕΚ και της **Δημοκρατίας της Σερβίας (RS).** L 278/18-10-2013. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο 3 της Απόφασης 2013/490/ΕΕ,Ευρατόμ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, L 278/18-10-2013. Αντικατάσταση του παραπάνω αναφερόμενου πρωτοκόλλου με το με το προσάρτημα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφ.αριθ. 1/2014 (L 367/23-12-2014). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΣΕΡΒΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου 3 αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

	χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Δυτικών Βαλκανίων	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ ΕΕ και του **Κοσσυφοπεδίου (ΧΚ).** L 71/16-03-2016. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα Ι και ΙΙ της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2022 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου ΙΙΙ αυτής σχετικά με την έννοια του όρου «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ ΕΕ-**Δημοκρατίας της Μολδαβίας (MD).** Απόφαση-2014/492/ΕΕ/ 16.6.2014. L 260/30-08-2014. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με το Προσάρτημα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για Πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση 1/2016 (L39/16-02-2017). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 1/2021 της ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΕ-ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου ΙΙ αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). - Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος I του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

	εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	

Προτιμησιακές Συμφωνίες Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ ΕΕ-**Ουκρανίας (UA)**. Απόφαση 2014/295/ΕΕ/17.3.2014. L 161/29-05-2014. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου καταγωγής με τα Προσαρτήματα I & II της Περιφερειακής Σύμβασης για τους πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L54/26-02-2013 Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση αριθ. 1/2018 (L 20/23-01-2019). -Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2023 της ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΕ-ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου Ι αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024).-Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025).-Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι).

Προτιμησιακές Συμφωνίες Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ ΕΕ-**Γεωργίας (GE).** Απόφαση-2014/494/ΕΕ /16.6.2014. L 261/30-08-2014. Αμοιβαίας παροχής.	Έγινε αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου Καταγωγής με τα Προσαρτήματα I και II της Περιφερειακής Σύμβασης για τους πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, L 54/26-02-2013. Η εν λόγω αντικατάσταση έγινε με την Απόφαση αριθ. 1/2018 (L 140/06-06-2018). - Τροποποίηση με την Απόφαση 2065/2020 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της αντικατάστασης του πρωτοκόλλου καταγωγής (L424/15-12-2020).-Με την ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1/2021 της ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΕ-ΓΕΩΡΓΙΑΣ, έγινε αντικατάσταση του πρωτοκόλλου Ι αυτής σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (δυναμική παραπομπή με τη Σύμβαση). **Η Τροποποίηση της Σύμβασης έγινε με:** -Την Απόφαση 1/2023 της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, της 7ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (L390/19-02-2024). -Την Απόφαση 2/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής, ώστε να συμπεριληφθούν μεταβατικές διατάξεις στις τροποποιήσεις της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που επιτρέπει τη διαπερατότητα μεταξύ των δύο συνόλων κανόνων (L/09-01-2025). **-** Την Απόφαση 1/2024 που αφορά την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής όσον αφορά τη χρήση πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων που εκδίδονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2025 (L/09-01-2025).	- EUR. 1 ή Δήλωση Καταγωγής (Τιμολογίου) - Διμερής, Διαγώνια Σώρευση, Πλήρης σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των προϊόντων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, Διμερής Πλήρη Σώρευση για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ, - Κανόνας απαγόρευσης Επιστροφής Δασμών μόνο για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του Ε.Σ (ωστόσο, προβλέπεται εξαίρεση με βάση το άρθρο 16, παρ.4 στο κείμενο επί του Προσαρτήματος Ι του τροποποιημένου πρωτοκόλλου).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Βορείου, Κεντρικής & Νοτίου Αμερικής.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Σύνδεσης **Ε.Ε.- Κεντρικής Αμερικής (Νικαράγουα, Παναμάς, Ονδούρα, Κόστα Ρίκα, Ελ Σαλβαδόρ, Γουατεμάλα)** L 346/15-12-2012. Αμοιβαίας παροχής. Ανακοίνωση σχετικά με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας σύνδεσης : 01-05-2024 L 2157/13.09.2024	Παράρτημα II της Απόφασης 2012/734/ΕΕ του Συμβουλίου, L 346/15-12-2012, σελ. 1803, τροποποίηση προσαρτήματος 2 του παραρτήματος II (Απόφαση 1/2020 του Συμβουλίου Σύνδεσης, L 25/26-01-2021), επεξηγηματικές σημειώσεις στα άρθρα 15, 16, 19, 20 και 30 του παραρτήματος II (Απόφαση 2/2021 του Συμβουλίου Σύνδεσης, L 25/26-01-2021) και πρωτόκολλο προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας (L 39/03-02-2021).	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής, Περιφερειακή Σώρευση. -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.
Συμφωνία Εμπορίου Ε.Ε – **Κολομβίας, Περού και Ισημερινού** L 354/21-12-2012, Κολομβία- Περού L356/24-12-2016, Ισημερινός Ανακοίνωση σχετικά με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας εμπορίου: 01-11-2024 (L 2804/31-10-2024)	Παράρτημα II της Απόφασης 2012/735/ΕΕ του Συμβουλίου, L 354/21-12-2012, σελ. 2075. και τροποποίηση Παράρτημα VI της Απόφασης 2016/2369/ΕΕ του Συμβουλίου, L356/24-12-2016.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής, Περιφερειακή Σώρευση. -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.
Ενδιάμεση Συμφωνία Ε.Κ.-**Μεξικού (ΜΧ**). Αποφ.2/2000, L 157/30-06-2000 και L 245/29-09-2000. Αμοιβαίας παροχής. Κοινοποίηση της **Απόφασης 1/2019** Της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Μεξικού για τροποποίηση του παραρτήματος III της **Απόφασης Αριθμ.2/2000** του Μεικτού Συμβουλίου ΕΕ-Μεξικού . L 3/37/7-1-21	Παράρτημα III της Αποφ.2/2000 του Μεικτού Συμβουλίου Ε.Κ.-Μεξικού, L 157/30-06-2000 και L 245/29-09-2000 (σελ. 953). Τροπ. με την Απόφαση 5/2002 του Μεικτού Συμβουλίου Ε.Κ.-Μεξικού, L 44/18-02-2003. Με την Απόφαση 1/2019 : α)Τροποποιούνται οι καταχωρήσεις του προσαρτήματος II του Παραρτήματος III σχετικά με τους κανόνες καταγωγής των κλάσεων 2914 και 2915 του ΕΣ, και	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής Σώρευση. -Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (άρθρο 14).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Βορείου, Κεντρικής & Νοτίου Αμερικής.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
	αντικαθίστανται από το κείμενο του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I και β)Με το παράρτημα II αυτής στο Παράρτημα III της Απόφασης 2/2000 προστίθεται Προσάρτημα VI σχετικά με τις κατάλληλες ενδείξεις και σφραγίδες για την συμπλήρωση του πιστ/κού EUR 1 ή της Δήλωσης Τιμολογίου για τα προϊόντα των κεφ.25-97 της Σ.Ο., όσον αφορά το Πριγκηπάτο της Ανδόρας και τα κεφ.1-97 όσον αφορά τη Δημοκρατία του Αγ. Μαρίνου	
Συμφωνία Σύνδεσης -Ε.Κ.-**Χιλής (CL).** L 352/30-12-2002. Αμοιβαίας παροχής. -ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΧΙΛΗΣ (L2953/20-12-2024)	-Παράρτημα III (σελ. 935) της Αποφ. 2002/979/ΕΚ του Συμβουλίου, L 352/30-12-2002. Τροποποίηση με την Απόφαση 2005/106/ΕΚ του Συμβουλίου, L 38/10-02-2005. - L2953/20-12-2024 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 «ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ» σελ. 12-26.	-Βεβαίωση καταγωγής / -Επισημαίνεται ότι για εξαγωγές προϊόντων κ ΕΕ, αξίας > € 6.000, οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπε εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγ Εξαγωγέων REX και να χρησιμοποιούν τον α στις σχετικές δηλώσεις καταγωγής. -Γνώση του εισαγωγέα. -Διμερής Σώρευση. - Δεν προβλέπεται κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών.
Ενδιάμεση Συμφωνία για το εμπόριο μεταξύ Ε.Ε. – **Κοινής Αγοράς του Νότου (MERCOSUR), της Δημοκρατίας της Αργεντινής, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, της Δημοκρατίας της Παραγουάης και της Ανατολικής Δημοκρατίας της Ουρουγουάης** (L 184/27.02.2026)	-Κεφάλαιο 3 Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής (σελ. 14-27), L 184/27.02.2026.	-Βεβαίωση καταγωγής (Παράρτημα 3-Γ) -Πιστοποιητικό καταγωγής (Παράρτημα 3-Δ) για 3 έτη: Αργεντινή, Βραζιλία και Ουρουγουάη. Οι εξαγωγείς της Ε.Ε. χρησιμοποιούν μόνο Βεβαιώσεις καταγωγής σύμφωνα με το Παράρτημα 3-Γ της Ενδιάμεσης Συμφωνίας. -Τα κράτη MERCOSUR μπορούν να χρησιμοποιούν είτε μόνο Πιστοποιητικό καταγωγής είτε και τους δύο τύπους (Βεβαίωση καταγωγής και Πιστοποιητικό καταγωγής).

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Βορείου, Κεντρικής & Νοτίου Αμερικής.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία (ΣΟΕΣ) μεταξύ του **Καναδά** και της **ΕΕ** L 11/14.01.2017 Αμοιβαίας παροχής **Προσωρινή εφαρμογή από 21/9/2017**	Πρωτόκολλο σχετικά με τους κανόνες καταγωγής και τις διαδικασίες καταγωγής της ΣΟΕΣ ΕΕ-Καναδά, όπως επισυνάπτεται στην Απόφαση (ΕΕ) 2017/37 του Συμβουλίου για την υπογραφή της συμφωνίας. L 11/14.01.2017 (σελ.465-566)	-Προβλέπεται μόνο Δήλωση καταγωγής και όχι EUR 1. -Διμερής και πλήρης σώρευση. Η προβλεπόμενη στις διατάξεις διαγώνια σώρευση δεν εφαρμόζεται προς το παρόν. -Απαγόρευση επιστροφής δασμών, (άρθρο 2.5 που περιλαμβάνεται στη σελ. 30 της συμφωνίας και όχι στο πρωτόκολλο καταγωγής). Εφαρμόζεται από 21/9/2020. Επισημαίνεται ότι για εξαγωγές προϊόντων καταγωγής ΕΕ, αξίας > € 6.000, οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων REX και να χρησιμοποιούν τον αριθμό REX στις σχετικές δηλώσεις καταγωγής.
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2026/1455 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 25ης Ιουνίου 2026 για την προσαρμογή των τελωνειακών δασμών επί των εισαγωγών **ορισμένων εμπορευμάτων καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής** και για το άνοιγμα δασμολογικών ποσοστώσεων για τις εισαγωγές ορισμένων εμπορευμάτων καταγωγής Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής	Κανόνες καταγωγής (Άρθρο 6 του Καν.2026/1455): «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η καταγωγή εμπορευμάτων **καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες μη προτιμησιακής καταγωγής** όπως αναφέρονται στον τίτλο II κεφάλαιο 2 Τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, έως ότου θεσπιστούν οι κανόνες προτιμησιακής καταγωγής όπως αναφέρονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2 ή 3 του εν λόγω κανονισμού».	-Απόδειξη (Αποδεικτικό) μη προτιμησιακής καταγωγής όπως καθορίζεται στον τίτλο II κεφάλαιο 2 Τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013. - Σύμφωνα με το **άρθρο 59α** του κανονισμού (ΕΕ) 2026/1455, «Αποδεικτικό καταγωγής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2026/1455» : Όταν χρησιμοποιούνται μη προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2026/1455, **το αποδεικτικό μη προτιμησιακής καταγωγής περιλαμβάνει επίσης στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα εμπορεύματα μεταφέρθηκαν**

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Βορείου, Κεντρικής & Νοτίου Αμερικής.	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
		απευθείας από τη χώρα καταγωγής στην Ένωση ή **παρέμειναν υπό τελωνειακή επιτήρηση κατά τη μεταφορά τους μέσω άλλων χωρών** ή, όταν αποθηκεύτηκαν ή χωρίστηκαν στις εν λόγω χώρες, **τα εμπορεύματα δεν υπέστησαν καμία άλλη μεταβολή** εκτός από τη διατήρησή τους σε καλή κατάσταση ή την προσθήκη ή επίθεση σημάτων, ετικετών, σφραγίδων ή **οποιασδήποτε τεκμηρίωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με ειδικές απαιτήσεις.** -ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 59α του Κανονισμού (ΕΕ) 2026/1455.

Ενδιάμεση Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΚ-**Κρατών της Ανατολικής και της Μεσημβρινής Αφρικής (Κράτη της ΑΜΑ).** Εφαρμόζεται προσωρινά : -μεταξύ Ε.Ε.-Μαδαγασκάρης (MG), Μαυρικίου (MU), Σεϋχελλών (SC) και Ζιμπάμπουε (ZW) από την 14/05/2012 (L 111/24-04-2012) -μεταξύ Ε.Ε.-Ένωση Κομορών από την 07/02/2019 (L 194/22-07-2019). L 111/24-04-2012. Αμοιβαίας παροχής.	Αποφ. 2012/196/ΕΚ του Συμβουλίου της 13-07-2009 Πρωτόκολλο Ι, σελ. 1023, L 111/24-04-2012 Τροποποίηση με την Απόφαση αριθ. 1/2020 της Επιτροπής ΣΟΕΣ της 14ης Ιανουαρίου 2020, L93/27-03-2020.	**Εξαγωγές ΕΕ** Δήλωση Τιμολογίου (Για αξία >6.000 € οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο REX) **Εξαγωγές Ζιμπάμπουε προς ΕΕ** Δήλωση Τιμολογίου (Για αξία >6.000 €, οι εξαγωγείς της Ζιμπάμπουε θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο REX). Ανακοίνωση 2021/C390/03 **Εξαγωγές λοιπών κρατών ΑΜΑ προς ΕΕ** EUR 1 ή Δήλωση Τιμολογίου (για αξία > 6.000 € → Εγκεκριμένος Εξαγωγέας) -Σώρευση στην Κοινότητα, σε άλλα Κράτη της ΑΜΑ ή σε χώρες ΑΚΕ ή ΥΧΕ ή γειτονικές αναπτυσσόμενες χώρες. Ανακοινώσεις: 2018/C 407/05 και 2019/C 69/02 -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών. **Ενημέρωση της Γ. Διεύθυνσης TAXUD** **Από 1/1/2023 τα πιστοποιητικά Κυκλοφορίας EUR1 και οι Δηλώσεις Τιμολογίου που συντάσσονται από Εγκεκριμένους εξαγωγείς της Μαδαγασκάρης δεν θα γίνονται δεκτά για την χορήγηση της δασμολογικής προτιμησιακής μεταχείρισης στην ΕΕ βάσει της ΣΟΕΣ ΑΜΑ-ΕΕ. Αντί αυτού θα υποβάλλεται Δήλωση τιμολογίου που συντάσσεται από Εγγεγραμμένο Εξαγωγέα στη Μαδαγασκάρη**

Κοινοποίηση ανακοίνωσης για το έγκυρο πιστοποιητικό καταγωγής για εισαγωγές στην ΕΕ από 1 Ιουλίου 2023 προϊόντων καταγωγής Σεϋχελλών στα πλαίσια της Ενδιάμεσης συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ανατολικής και Μεσημβρινής Αφρικής . (2023/C 145/06)	2023/C23/04	Ανακοίνωση (2023/C23/04) της ΕΕ -Τα προϊόντα καταγωγής Μαδαγασκάρης για να τύχουν προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης κατά την είσοδό τους στην ΕΕ, θα πρέπει να συνοδεύονται από 1 /1/2023 από δήλωση τιμολογίου που θα συντάσσεται από Εγγεγραμμένο Εξαγωγέα στο σύστημα REX ή από οποιοδήποτε εξαγωγέα της Μαδαγασκάρης προϊόντα αξίας μέχρι 6.000 ευρώ. Τα προϊόντα καταγωγής Σεϋχελλών για να τύχουν της προβλεπόμενης προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή τους στην ΕΕ στα πλαίσια της ε ΣΟΕΣ ΕΕ-ΑΜΑ, θα πρέπει από 1 Ιουλίου 2023 να συνοδεύονται από δήλωση Τιμολογίου που συντάσσεται από: 1) Εξαγωγέα από τις Σεϋχέλλες εγγεγραμμένο στο σύστημα εγγεγραμμένων της ΕΕ 2) Οποιονδήποτε εξαγωγέα από τις Σεϋχέλλες για κάθε αποστολή αξίας μέχρι 6.000 ευρώ.

Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ ΕΚ και των **κρατών CARIFORUM**. L 289/30-10-2008. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο Νο Ι της Απόφασης 2008/805/ΕΚ του Συμβουλίου, σελ.1806, L 289/30-10-2008	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου -Σώρευση στην Κοινότητα, σε άλλα Κράτη CARIFORUM ή σε χώρες ΑΚΕ ή ΥΧΕ ή γειτονικές αναπτυσσόμενες Χώρες. Ανακοίνωση: 2019/C 69/02 -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Αφρικής Καραϊβικής & Ειρηνικού	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο καταγωγής.
Ενδιάμεση Προτιμησιακή Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης μεταξύ ΕΚ-**Κρατών Ειρηνικού**. L 272/16-10-2009. Εφαρμόζεται προσωρινά -μεταξύ **Ε.Ε- Παπούας Νέας Γουινέας (PG)** από 20/12/2009, (C 125/13-05- 2010) -μεταξύ **Ε.Ε- Νήσων Φίτζι (FJ)** από 28/07/2014 (L228/31-07-2014). -μεταξύ **Ε.Ε-Σαμόα** από 31/12/2018 (L 13/16-01-2019). - μεταξύ **Ε.Ε- Νήσων Σολομώντος** από 17/5/2020 (L158/20-05-2020). Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο No II της Απόφασης αριθ. 1/2026 της Επιτροπής Εμπορίου, L 498/18-03-2026.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου [Από 01-09-2026 για τις εξαγωγές από την Ε.Ε. στα κράτη Ειρηνικού συντάσσεται μόνο δήλωση τιμολογίου από εγγεγραμμένο εξαγωγέα σύμφωνα με την νομοθεσία της Ε.Ε. (C 3209/11.06.2026)] -Σώρευση στην Κοινότητα σε άλλα Κράτη Ειρηνικού ή σε χώρες ΑΚΕ ή ΥΧΕ ή γειτονικές αναπτυσσόμενες χώρες. Ανακοίνωση: 2019/C 69/02 -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.

Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των κρατών της Συμφωνίας Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης της **Κοινότητας για Την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής** (**κράτη ΣΟΕΣ της ΚΑΜΑ**). Εφαρμόζεται προσωρινά μεταξύ ΕΕ και **Δημοκρατίας της Μποτσουάνας (BW), Βασιλείου του Λεσόθο (LS), Δημοκρατίας της Ναμίμπιας (NA), Δημοκρατίας της Νότιας Αφρικής (ZA), του Βασιλείου της Σουαζιλάνδης(SZ),** από τις 10/10/2016 και της **Δημοκρατίας της Μοζαμβίκης** από 04/02/2018. L 250/16.09.2016 Αμοιβαίας παροχής	Πρωτόκολλο 1 (σελ. 1924-2069) L 250/16.09.2016	-EUR 1 ή Δήλωση Καταγωγής. -Διμερής, Διαγώνια και Πλήρης Σώρευση. -Σώρευση με μη καταγόμενες ύλες που εισάγονται στην ΕΕ χωρίς δασμούς, κατ΄ εφαρμογή των συμβατικών δασμών του Μάλλον Ευνοούμενου κράτους (ΜΕΚ). -Σώρευση με ύλες καταγωγής ορισμένων χωρών και εδαφών του ΣΓΠ ή και κατόπιν αιτήματος με ύλες καταγωγής χωρών και εδαφών που έχουν συμφωνίες/ρυθμίσεις, οι οποίες προβλέπουν πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ χωρίς τελωνειακούς δασμούς και ποσοστώσεις. Ανακοίνωση : 2018/C 407/07 Ανακοίνωση: 2023/C 107/03 Ανακοίνωση: 2023/C 316/03 -Σώρευση στη Μοζαμβίκη όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παρ. 2 και 6 του πρωτοκόλλου 1 της ΣΟΕΣ ΕΕ-ΚΑΜΑ Ανακοίνωση: C/2026/4810 -Κατάλογος των υλών καταγωγής Νότιας Αφρικής οι οποίες εξαιρούνται από τη σώρευση που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου 1 (C/2026/1023 – 17/02/2026). -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών.

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Αφρικής Καραϊβικής & Ειρηνικού	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο καταγωγής.
Ενδιάμεση Συμφωνία ενόψει Συμφωνίας Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΚ-Κεντρικής Αφρικής (Δημοκρατία του Καμερούν). L57/28-02-2009 και διορθωτικό L10/15-01-2013	Έως ότου ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για το πρωτόκολλο καταγωγής- **Για τις εισαγωγές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από την Δημοκρατία του Καμερούν,** εφαρμόζεται το Παράρτημα ΙΙ του Καν.(ΕΕ)2016/1076 του Ευρ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. L185/08-07-2016- **Για τις εξαγωγές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας προς το Καμερούν,** εφαρμόζεται το Decree No 2016/367 όπου οι φορείς μπορούν να εκδίδουν το πιστοποιητικό καταγωγής EUR.1 χωρίς την ένδειξη « -CMR»	-EUR 1 ή Δήλωση Τιμολογίου -Διμερής, Διαγώνια και Πλήρης Σώρευση με ΕΕ και ΥΧΕ -Δυνατότητα σώρευσης με Νότια Αφρική (δεν έχει τεθεί προς το παρόν σε εφαρμογή) -Δυνατότητα σώρευσης με γειτονικά αναπτυσσόμενες χώρες (κατόπιν αιτήματος των κρατών ΑΚΕ)

Ενδιάμεση Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΚ-**Γκάνας**. L287/21-10-2016	Πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας L 350/21-10-2020 και Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την σώρευση μεταξύ Ε.Ε. και άλλων χωρών της Δυτικής Αφρικής, άλλων κρατών ΑΚΕ και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών της Ε.Ε. C 35/24-01-2022 Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα έγκυρα πιστοποιητικά καταγωγής για προϊόντα καταγωγής **Γκάνας** κατά την εισαγωγή τους στην ΕΕ από 20 Αυγούστου 2023 βάσει της ενδιάμεσης συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης **ΕΕ-Γκάνας. C245/12.7.2023** Ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή συστήματος καταχώρισης των εξαγωγέων της Γκάνας με σκοπό τη σύνταξη δηλώσεων καταγωγής για εξαγωγές από τη Γκάνα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δυνάμει της ενδιάμεσης συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Γκάνας (C/2023/173**).**	**Προϊόντα καταγωγής Ε.Ε. κατά την εισαγωγή τους στην Γκάνα:** -Δήλωση καταγωγής και εγγεγραμμένος εξαγωγέας-REX (όταν υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ) **Προϊόντα καταγωγής Γκάνας κατά την εισαγωγή τους στην Ε.Ε.:** Από **20 Αυγούστου 2023** τα προϊόντα καταγωγής Γκάνας τυγχάνουν της δασμολογικής προτιμησιακής μεταχείρισης κατά την είσοδό τους στην ΕΕ, βάσει της ενδιάμεσης ΣΟΕΣ, μόνον κατόπιν υποβολής δήλωσης καταγωγής που συντάσσεται από: 1)**Εξαγωγέα εγγεγραμμένο στον ιστότοπο του ICUMS της Γκάνας** ή 2)Από **οποιονδήποτε εξαγωγέα από τη Γκάνα** για κάθε αποστολή που αποτελείται από ένα ή περισσότερα δέματα που περιέχουν προϊόντα καταγωγής Γκάνας, η συνολική αξία των οποίων δεν υπερβαίνει τις 6.000 ευρώ.

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες Αφρικής Καραϊβικής & Ειρηνικού	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο καταγωγής.
Ενδιάμεση Συμφωνία οικονομικής Εταιρικής σχέσης μεταξύ της **Ακτής Ελεφαντοστού** αφενός και της ΕΕ και των κρατών μελών της αφετέρου. **L49/21-2-2020** 2023/C23/04	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ Για το **Πρωτόκολλο αρ.1** σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας 2023/C23/04	*Για εξαγωγές από ΕΕ:* Δήλωση καταγωγής εγγεγραμμένου Εξαγωγέα (Σύστημα REX) (σημ.: ύστερα από σχετικό μήνυμα με ημερ.19/5/20 της επιτροπής για διόρθωση στο άρθρο 17 περ.1 αντί :άρθρο 22 παρ.1 1, το σωστό είναι άρθρο 21 παρ.1) *Για εισαγωγές στην ΕΕ:* Δήλωση καταγωγής η οποία συντάσσεται: - από Εξαγωγέα εγγεγραμμένο (Σύστημα REX) σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας Ελεφαντοστού . Με την 2023/C23/04 Ανακοίνωση της ΕΕ, από **2 Δεκεμβρίου** 2022 όλοι οι εξαγωγείς της Ακτής Ελεφαντοστού είναι εγγεγραμμένοι. - Ως εκ τούτου τα εισαγόμενα στην ΕΕ εμπορεύματα καταγωγής Ακτής Ελεφαντοστού συνοδεύονται με Δήλωση Εγγεγραμμένου Εξαγωγέα (Σύστημα REX) ή - για κάθε αποστολή που αποτελείται από ένα ή περισσότερα δέματα, τα οποία περιέχουν καταγόμενα προϊόντα, των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει τα 6 000 ευρώ, με δήλωση οποιουδήποτε εξαγωγέα μέχρι 6000 ευρώ. Δυνατότητα σώρευσης με άλλες χώρες της Δ. Αφρικής, άλλων κρατών ΑΚΕ που εφαρμόζουν ΣΟΕΣ, τις ΥΧΕ ή Χώρες του ΣΓΠ, με τις προϋποθέσεις των άρθ.7,8. Ανακοίνωση : 2021/C 520/07 Σώρευση με μη καταγόμενες ύλες που εισάγονται στην ΕΕ χωρίς δασμούς, κατ'εφαρμογή των συμβατικών Δασμών του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους (ΜΕΚ). Ανακοίνωση: 2023/C 107/03

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Ασίας	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Δημοκρατίας της Κορέας (KR). L 127/14-05-2011. Αμοιβαίας παροχής.	Πρωτόκολλο για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας της Απόφασης 2011/265/ΕΕ του Συμβουλίου, σελ.1344, L 127/14-05-2011.	-Προβλέπεται μόνο Δήλωση Καταγωγής και όχι EUR. 1 -Διμερής Σώρευση. -Προβλέπεται επιστροφή δασμών (άρθρο 14). Για εξαγωγές η συνολική αξία των οποίων υπερβαίνει τα 6.000€, οι εξαγωγείς θα πρέπει να ζητούν την έκδοση «Άδειας Εγκεκριμένου Εξαγωγέα» βάσει της Δ17Γ 5005477 ΕΞ 2012/03-03-2012 Α.Υ.Ο./ΦΕΚ 588/Β/05-03-2012.
Συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-**Ιαπωνίας** L 330/27.12.2018	Κεφάλαιο 3 «Για τους κανόνες καταγωγής και τις διαδικασίες καταγωγής» Απόφαση (ΕΕ) 2018/1907 του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2018 σελ. 21-32, L 330/27.12.2018	-Βεβαίωση καταγωγής ή γνώση του εισαγωγέα -Διμερής και πλήρης σώρευση -Δεν προβλέπεται σχετικό άρθρο αναφορικά με την απαγόρευση επιστροφής δασμών Επισημαίνεται ότι για εξαγωγές προϊόντων καταγωγής ΕΕ, αξίας > € 6.000, οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων REX και να χρησιμοποιούν τον αριθμό REX στις σχετικές δηλώσεις καταγωγής.
Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της **Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης** L 294 /14-11-2019 L27/33/31.1.2023	Πρωτόκολλο σχετικά με τους κανόνες καταγωγής και τις διαδικασίες καταγωγής της ΣΕΣ ΕΕ-Σιγκαπούρης, όπως επισυνάπτεται στην Απόφαση (ΕΕ) 2019/1875 του Συμβουλίου για την υπογραφή της συμφωνίας. L 294/14.11.2019 (σελ. 659 - 749). Τροποποίηση του Πρωτοκόλλου 1 της Συμφωνίας ΕΣ μεταξύ ΕΕ και Δημοκρατίας της Σινγκαπούρης . L27/33/31.1.2023 .	-Προβλέπεται μόνο Βεβαίωση Καταγωγής, -Διμερής, διαγώνια και πλήρης σώρευση, -Απαγόρευση επιστροφής δασμών ή απαλλαγής από δασμούς (άρθρο 15), Παράλληλα, προβλέπεται μεταβατική περίοδος αποδοχής από την Σιγκαπούρη, Δηλώσεων Καταγωγής από εγκεκριμένους εξαγωγείς της ΕΕ μέχρι 31 Μαρτίου 2023. Κοινοποίηση Απόφασης αρ.1/2022 L27/33/31.1.2023 Τροποποίηση του Πρωτοκόλλου 1 της ΣΕΣ μεταξύ ΕΕ και Δημοκρατίας της Σινγκαπούρης.

Προτιμησιακές Συμφωνίες με χώρες της Ασίας	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της **Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ** L_186/1/12.6.2020	Κοινοποίηση της Απόφασης (ΕΕ) 2020/753 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ (**L186/1/12.6.2020**) και Σημείωμα της ΕΕ (**L207/3/30.6.2020**) για την ισχύ της Συμφωνίας από 1/8/2020 Κοινοποίηση της Απόφασης (ΕΕ) 2023/1810 της Επιτροπής σχετικά με αίτημα για διευρυμένη σώρευση μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ.1 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 2015/2446 (L 234/22-09-2023) Ανακοίνωση προς τους εισαγωγείς: Διευρυμένη σώρευση για ορισμένα υλικά ή εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ποδηλάτων μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ.1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 (C 174/11-10-2023) Κοινοποίηση της Απόφασης αριθ. 2/2024 της Επιτροπής Εμπορίου για την τροποποίηση του παραρτήματος II του πρωτοκόλλου 1, σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (L 838/12-03-2024)	-Για την απόδειξη της καταγωγής (Πρωτόκολλο αρ.1) προβλέπεται για **εξαγωγές από ΕΕ** στο Βιετνάμ από την ημερομηνία ισχύος της Συμφωνίας, μόνο Βεβαίωση Καταγωγής από εξαγωγέα εγγεγραμμένο σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων σύμφωνα με την νομοθεσία της ΕΕ. **-Τα προϊόντα καταγωγής Βιετνάμ** επωφελούνται από την εν λόγω Συμφωνία με την προσκόμιση : α)πιστοποιητικού καταγωγής EUR.1 (άρθ.16), β)Δήλωση καταγωγής (άρθ.19) από οποιοδήποτε εξαγωγέα μέχρι 6.000ευρώ, γ)Δήλωση καταγωγής από εξαγωγέα εγκεκριμένο ή εγγεγραμμένο (**αφότου το Βιετνάμ γνωρίσει ότι εφαρμόζει αυτή τη δήλωση)** Σχετική πρόβλεψη για τη σώρευση καταγωγής προβλέπεται στα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου 1 της Συμφωνίας. Για την διευρυμένη σώρευση μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ: - Οι βεβαιώσεις καταγωγής που συντάσσονται από εξαγωγείς στην Καμπότζη περιλαμβάνουν την ένδειξη «extended cumulation with Vietnam» (διευρυμένη σώρευση με Βιετνάμ).

Άλλες Συμφωνίες	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής** **-Σώρευση** **-Κανόνας απαγόρευσης επιστροφής δασμών (No Drawback)** Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Καταγωγής.
Συμφωνία ΕΟΚ-**Ανδόρας (AD)** (γεωργικά προϊόντα). L 374/31.12.1990. Αμοιβαίας παροχής.	Αποφ. αριθ. 1/2015 της Μεικτής Επιτροπής ΕΕ-Ανδόρας για την αντικατάσταση του προσαρτήματος της Συμφωνίας, L 344/30-12-2015.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής Σώρευση. -Κανόνας απαγόρευσης επιστρ. δασμών (άρθρο 13).
Συναλλαγές Ε.Κ.- **Θέουτα (XC) και Μελίλια (XL).** Πρωτόκολλο 2 της πράξης προσχώρησης της Ισπανίας. L 302/15-11-1985. Συμμετοχή σε όλες τις Διμερείς Συμφωνίες που έχει συνάψει η Ευρωπαϊκή Ένωση.	Κανονισμός (ΕΚ) 82/2001, του Συμβουλίου της 5-12-2000, L 20/20-01-2001.	-EUR. 1 ή Δήλωση Τιμολογίου. -Διμερής Σώρευση με την Ε.Ε. και Διαγώνια ή Πλήρης Σώρευση ανάλογα με τις χώρες που συμμετέχουν (C 108/04.05.2002). -Κανόνας απαγόρευσης επιστρ. δασμών (άρθρο 15).
Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας Ε.Ε - **Ηνωμένου Βασιλείου** L 149/30.04.2021 Αμοιβαίας παροχής	Μέρος Δεύτερο - Πρώτος Τομέας- Τίτλος Ι - Κεφάλαιο 2 (Κανόνες καταγωγής) της συμφωνίας (σελ. 60-96) L 149/30.04.2021	-Βεβαίωση καταγωγής ή γνώση του εισαγωγέα -Διμερής και διμερής πλήρης σώρευση. -Προς το παρόν δεν εφαρμόζεται απαγόρευση επιστροφής δασμών. Δυνατότητα εξέτασης μετά από δυο έτη (άρθρο 53). Επισημαίνεται ότι για εξαγωγές προϊόντων καταγωγής ΕΕ, αξίας > € 6.000, οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων REX και να χρησιμοποιούν τον αριθμό REX στις σχετικές δηλώσεις καταγωγής.
Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών Ε.Ε.- **Νέας Ζηλανδίας** L 866/25-03-2024	Κεφάλαιο 3 Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής L 866/25-03-2024, σελ. 51-86	-Βεβαίωση καταγωγής ή γνώση του εισαγωγέα - σώρευση καταγωγής Επισημαίνεται ότι για εξαγωγές προϊόντων καταγωγής ΕΕ, αξίας > € 6.000, οι κοινοτικοί εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγραμμένων

		Εξαγωγέων REX και να χρησιμοποιούν τον αριθμό REX στις σχετικές δηλώσεις καταγωγής. Για εισαγωγές προϊόντων καταγωγής Νέας Ζηλανδίας, οι βεβαιώσεις καταγωγής πρέπει να έχουν κωδικό πελάτη (client code) για αποστολές αξίας NZ $ 1000 ή περισσότερο. Ο κωδικός πελάτη (client code) είναι ένας 8ψήφιος αριθμός που συνοδεύεται από ένα γράμμα, για παράδειγμα, 12345678A.

Αυτόνομα Καθεστώτα	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής κατά την Εισαγωγή** **-Σώρευση**
Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (Σ.Γ.Π.). -ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2026/1395 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Ιουνίου 2026 για την εφαρμογή γενικευμένου συστήματος δασμολογικών προτιμήσεων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 978/2012 -Καν 978/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25.10.2012 L 303/25-10-2012 και τροποποιήσεις αυτού. -Επειδή το παράρτημα των Δικαιούχων χωρών τροποποιείται συχνά, μπορείτε να συμβουλεύεστε την ιστοσελίδα της Ε.Ε. Μονομερούς παροχής. Από 01-01-2017 έχει τεθεί σε λειτουργία **το Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων - REX**	ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 2015/2446, L 343/ 29.12.2015 : άρθρα 37-58. Παραρτήματα 22-03,22-04,22-05 και ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 2015/2447, L 343/ 29.12.2015 : άρθρα 70-112. Παραρτήματα 22-06,22-07,22-08, 22-09,22-19,22-20. Κοινοποίηση της Απόφασης (ΕΕ) 2023/1810 της Επιτροπής σχετικά με αίτημα για διευρυμένη σώρευση μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ.1 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 2015/2446 (L 234/22-09-2023) Ανακοίνωση προς τους εισαγωγείς: Διευρυμένη σώρευση για ορισμένα υλικά ή εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ποδηλάτων μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ.1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 (C 174/11-10-2023)	-Βεβαίωση Καταγωγής (προβλέπεται στο Σύστημα REX) -Διμερής Σώρευση, Σώρευση με τη Νορβηγία, την Ελβετία ή την Τουρκία, Περιφερειακή Σώρευση. Για την διευρυμένη σώρευση μεταξύ Καμπότζης και Βιετνάμ: - Οι βεβαιώσεις καταγωγής που συντάσσονται από εξαγωγείς στην Καμπότζη περιλαμβάνουν την ένδειξη «extended cumulation with Vietnam» (διευρυμένη σώρευση με Βιετνάμ).

Δικαιούχοι χώρες ή εδάφη προτιμησιακών μέτρων που θεσπίστηκαν μονομερώς από την Κοινότητα για τα **Δυτικά Βαλκάνια** (Αλβανία, Σερβία, Κόσοβο, Βόρεια Μακεδονία., Βοσνία- Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο). Καν. (ΕΚ) αριθ. 1215/2009 του Συμβουλίου της 30.11.2009, L 328/15-12-2009. Τροποποίηση με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 2423/2015, L 341/24-12-2015. Τροποποίηση με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 2172/2020, L432/21-12-2020	ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 2015/2446, L 343/ 29.12.2015 : άρθρα 59-70. Παράρτημα 22-11 και ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 2015/2447, L 343/ 29.12.2015 : άρθρα 113-126. Παραρτήματα 22-10,22-13.	-EUR.1 ή Δήλωση Τιμολογίου για εισαγωγές αξίας έως 6.000 Ευρώ. -Διμερής Σώρευση. Για την Αλβανία, τη Σερβία, την Βόρεια Μακεδονία ,τη Βοσνία – Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και το Κόσοβο, ισχύουν επίσης και Διμερείς Συμφωνίες μεταξύ ΕΕ και των χωρών αυτών (αντίστοιχο τμήμα του Πίνακα για τα Δυτικά Βαλκάνια)
Καν (ΕΕ) 2016/1076 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου , για τα προϊόντα καταγωγής ορισμένων χωρών μελών της ομάδας των κρατών της **Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ),** L 185/08-07-2016, Μονομερούς Παροχής.	Παράρτημα ΙΙ του Καν (ΕΕ) 2016/1076 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, L185/08-07-2016	-EUR 1 ή Δήλωση Τιμολογίου -Διμερής, Διαγώνια και Πλήρης Σώρευση με ΕΕ και ΥΧΕ -Δυνατότητα σώρευσης με Νότια Αφρική (δεν έχει τεθεί προς το παρόν σε εφαρμογή) - Δυνατότητα σώρευσης με γειτονικά αναπτυσσόμενες χώρες (κατόπιν αιτήματος των κρατών ΑΚΕ)

Αυτόνομα Καθεστώτα	**Πρωτόκολλο Καταγωγής**	**-Αποδεικτικά Καταγωγής κατά την Εισαγωγή** **-Σώρευση**
Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου της 05.10.2021 για τη σύνδεση των **Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών** με την Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ε.Ε. και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας L 355/07.10.2021 **Σημείωση** Από τις ΥΧΕ οι Νέα Καληδονία, Γαλλική Πολυνησία, Σαν Πιέρ και Μικελόν και Νήσοι Ουαλίς και Φουτουνά παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σε προϊόντα καταγωγής ΕΕ και επομένως κατά την εξαγωγή από την ΕΕ προς αυτές είναι δυνατόν να συντάσσονται βεβαιώσεις καταγωγής από κοινοτικούς εξαγωγείς (για αξία > € 10.000 οι εξαγωγείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο REX).	Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου της 05.10.2021 για τη σύνδεση των **Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών** με την Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ε.Ε. και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας , Παράρτημα II (σελ. 50-128) L 355/07.10.2021	Βεβαίωση καταγωγής. Όταν η αξία των καταγόμενων προϊόντων της αποστολής υπερβαίνει τις € 10.000, ο εξαγωγέας θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο REX. Σώρευση με την Ένωση ή Σώρευση με τις χώρες ΣΟΕΣ ή Σώρευση με τις χώρες του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων ή Διευρυμένη Σώρευση.